

DECÀLEG DE LES MESURES I SUPORTS UNIVERSALS ESSENCIALS PER A UN SISTEMA INCLUSIU

1 LES RÀTIOS ESCOLARS

És la primera de les mesures universals. Les actuals ràtios a l'aula fan inviabl un bon acompanyament al procés d'aprenentatge de tot l'alumnat i una bona atenció educativa i personalitzada. És impossible donar una resposta educativa de qualitat i personalitzada amb aquestes ràtios i amb la diversitat present. **Cal una baixada urgent de ràtios a l'aula!**

3 EL TREBALL INTERDISCIPLINARI

Calen els espais i les dotacions horàries necessàries per portar a terme un treball col·laboratiu i cooperatiu per ordenar i planificar totes aquestes accions i actuacions, per part dels claustres dels centres educatius. Un espai serà on poder debatre amb tranquil·litat, aspectes essencials de caràcter pedagògic (per exemple en relació amb les metodologies de treball), organitzatiu i de coordinació. **Actualment no disposem d'aquests espais ni de les dotacions horàries per poder portar a terme aquesta tasca d'una manera eficaç.**

Encàrrecs i tasques imprescindibles com implementar els actuals currículums, centres educatius lliures de violència, l'orientació educativa, la coordinació entre personal docent ordinari-especialista-personal laboral PAE per garantir la inclusió de tot l'alumnat (aquests espais de coordinació són inexistent), etc. El Departament ho deixa en les mans del suposat decret d'autonomia de centre i de la bona voluntat dels col·lectius docents i laborals. Surrealista!

5 LA PERSONALITZACIÓ DELS APRENENTATGES

Donar resposta educativa en funció de les necessitats, interessos, capacitats, motivacions, expectatives... comporta possibilitar **personalitzar els aprenentatges de tot l'alumnat** amb la finalitat que assolixin un desenvolupament personal i social òptim. Impossible fer-ho factible amb les circumstàncies i els recursos actuals. Ens trobem sols i incapaçs d'atendre, de forma personalitzada, tot l'alumnat.

2 LES PLANTILLES DOCENTS I DE PAE

Ràtios elevades i plantilles infradotades... mala combinació. Si volem una educació de qualitat i garantir realment la participació i el progrés **de tot l'alumnat**, es requereixen molts més docents (ordinaris i especialistes) i personal laboral d'atenció educativa per permetre fórmules més inclusives, d'accés a l'aprenentatge i de superació de les barreres d'aprenentatge... com la codocència a l'aula o agrupaments flexibles de l'alumnat.

4 L'ACCIÓ I ORIENTACIÓ EDUCATIVA

Conèixer bé l'alumnat, per detectar-ne les necessitats, conèixer-ne els interessos, motivacions i expectatives és essencial per poder fer un bon acompanyament del seu procés d'aprenentatge i personal. És quelcom cabdal i un dels pilars de la inclusió i cal donar-hi resposta. L'orientació i l'acció tutorial formen part de la funció docent i és una responsabilitat compartida per part de tot el claustre. En aquesta tasca hi han d'intervenir diversos agents educatius (docents, orientadors, personal dels serveis educatius, serveis comunitaris...). És una tasca complexa, que **requereix temps i una infraestructura creada i planificada**. L'actual marc horari no permet destinar-hi les hores suficients. **És imprescindible que una part significativa del marc horari docent possibiliti desenvolupar amb garanties aquesta tasca.**

6 LES INFRAESTRUCTURES I LES ESTRUCTURES FLEXIBLES

El 2023, Catalunya va registrar un 14% d'abandonament escolar prematur (la mitjana espanyola és del 13,6% i l'europea del 9,6%). Són uns mals resultats que no ens podem permetre com a país i que són un símptoma inequívoc que el sistema és incapaç d'oferir una proposta ajustada a les necessitats i interessos de l'alumnat.

Calen infraestructures adients i flexibles que possibilitin de forma real models de diversificació curricular per a confeir projectes vitals personalitzats al conjunt de l'alumnat.

Evitaríem així l'abandonament prematur del sistema educatiu, garantiríem una inserció òptima a la societat i el món laboral i la continuació formativa de molts alumnes. Cal dotar d'aquestes infraestructures tots els centres educatius (en especial de secundària) i han de ser pròpies del Departament d'Educació.

8 ELS MARCS HORARIS DE DOCENTS I PAE

Tenim marcs horaris propis de l'escola de fa quaranta anys! **Les necessitats actuals i el repte d'assolir un sistema plenament inclusiu fan que que aquests marcs horaris siguin inviabls amb els objectius plantejats anteriorment.** Són horaris que posen l'accent en l'ensenyament (hores lectives), en detriment de les hores imprescindibles per poder fer un bon acompanyament de l'alumnat (orientació i acció tutorial) i pel desenvolupament de projectes i mesures per garantir la participació i progrés de tot l'alumnat, el seu acolliment i benestar emocional. Volem uns horaris que permetin abordar aquests reptes. És necessari repensar les funcions i tasques docents i reduir de forma significativa el gruix d'hores lectives per assumir aquests objectius.

Per tot això, és impossible abordar amb garanties d'èxit l'assoliment d'un sistema educatiu plenament inclusiu amb el pressupost actual en educació. **Assolir un pressupost mínim del 6% del PIB per educació, és la primera necessitat i condició prèvia per poder implementar totes aquestes mesures i suports.** Per altra banda, és clar que amb el pressupost no en fem prou. Cal una bona planificació posterior. Necessitem un Departament d'Educació professional, capacitat, de qualitat, honest, ambiciós i amb la voluntat de desenvolupar i implementar les mesures i suports universals.

7 L'ACOLLIMENT, LA CONVIVÈNCIA I EL BENESTAR EMOCIONAL

En un sistema inclusiu l'alumnat s'ha de sentir acollit, atès i respectat. Cal poder garantir que els centres educatius siguin espais lliures de violència. El benestar emocional (per alumnes, docents i PAE) és essencial per al desenvolupament de les tasques i l'assoliment dels objectius educatius i d'aprenentatge. Per això cal elaborar i implementar les mesures adients i les eines que ho facin possible. El **Projecte de convivència** és el document que hauria de recollir (i portar a la pràctica) totes aquelles accions i actuacions que permetin abordar la convivència escolar des d'una perspectiva proactiva i preventiva. Com que és un projecte ambiciós cal la participació de tota la comunitat educativa (famílies, docents, especialistes, assessors, agents educatius, institucions...) en la seva planificació i implementació. **On són els espais i les dotacions horàries per portar-ho a terme d'una forma professional i eficaç? No hi són!**

9 LA FORMACIÓ

Cal un canvi de mirada cap a una cultura inclusiva per part de tota la comunitat educativa. **És imprescindible la formació i l'assessorament a tots els docents i PAE**, per fer factible la instauració de pràctiques inclusives als centres educatius. Cal potenciar i dotar els serveis educatius. Una de les seves principals funcions és l'assessorament i la formació, haurien de poder acompanyar els centres en aquesta transformació del sistema educatiu. Actualment són serveis col·lapsats i infradotats.

10 EL PRESSUPOST I LA PLANIFICACIÓ

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS TOT PER FER

L'ENGANY DEL DEPARTAMENT

L'**escola inclusiva** és aquella en la qual **tot** l'alumnat se sent acollit, atès i respectat. I on tothom pot desenvolupar de la millor manera les seves capacitats, més enllà dels condicionants físics, intel·lectuals, sensorials, socials o culturals.

HEM DE COMENÇAR PER AQUI!

Entendre el concepte **d'inclusió** és comprendre que el sistema ha de ser capaç de donar una resposta educativa a **tot l'alumnat**, un sistema que no exclou a ningú i que entén la diversitat com un fet natural i universal (tots som diferents). Un sistema on tot l'alumnat pot aprendre junt, on tots i totes poden participar en totes les situacions o contextos d'aprenentatge.

El Decret d'inclusiva 150/2017 estableix les bases i les directrius per assolir un sistema plenament inclusiu. El Departament, a partir de la seva publicació, té el deure i la responsabilitat de desplegar i implementar les mesures i suports d'atenció a la diversitat (recollits al decret) per possibilitar i encaminar-nos cap a un sistema educatiu inclusiu.

El Departament d'Educació, des de la publicació del Decret d'inclusiva, bàsicament s'ha centrat a implementar algunes de les mesures i suports intensius. Sobretots ha desplegat arreu del territori SIEI (suports intensius a l'escola inclusiva). Altres mesures intensives, com les AIS, els IFE i els CEEPSIR, tenen una implementació molt minsa. En tot cas, són mesures evidentment molt necessàries per donar resposta a la població escolar més vulnerable, l'alumnat amb necessitats educatives especials.

I LES MESURES I SUPORTS UNIVERSALS???

Pensades pel conjunt de tot l'alumnat i que haurien de, entre d'altres:...

- Facilitar l'accés als aprenentatges, a la superació de les barreres d'aprenentatge, a la participació i al progrés en tots els contextos educatius.
- Garantir un bon acompanyament, orientació i tutorització de tot l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.
- Afavorir una bona atenció i resposta educativa a les seves necessitats, interessos, motivacions... encaminada a un aprenentatge personalitzat.
- Possibilitar que els centres educatius fossin espais d'acollida, de convivència i benestar emocional.

EL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ, PER MANCA DE PLANIFICACIÓ, CAPACITAT, PRESSUPOST I VOLUNTAT, NO HA POSSIBILITAT QUE ELS CENTRES EDUCATIUS LES PUGUIN DESPLEGAR I IMPLEMENTAR.

El decret explicita tres tipus de mesures i suports que caldria desplegar:

MESURES I SUPORTS INTENSIVS

Actuacions educatives extraordinàries que es duen a terme quan les mesures i suports universals i addicionals no són suficients. Són accions d'alta intensitat i de llarga durada. Pensades per donar resposta a entorn un **5%** de la població escolar.

MESURES I SUPORTS ADDICIONALS

Atenció específica per ajustar la resposta educativa de forma flexible i temporal a l'alumnat que ho requereix, un cop s'han aplicat les mesures i suports universals. Pensades per donar resposta a entorn un **20 %** de la població escolar.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Accions i pràctiques que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionant estratègies per facilitar l'accés a l'aprenentatge i la participació de l'alumnat. Pensades pel benefici del **100%** de la població escolar.

Al novembre del 2023 el Departament va publicar:

Mesures i suports universals en el centre educatiu.

Aquest document explicita que s'ha elaborat amb el propòsit d'aportar orientacions i proporcionar elements als centres educatius per a la presa de decisions en la concreció de mesures i suports universals en el marc d'una atenció educativa inclusiva.

QUINA DECEPCIÓ!!

Una vegada més, una mostra d'irresponsabilitat publicant un document on bàsicament s'expliciten quines són aquestes mesures i suports i s'encarrega als centres educatius que:

- les planifiqui
- les desenvolupi
- i les implementi.

Tot això amb la suposada autonomia de centre, és a dir, que sigui el centre que ho gestioni i s'espavili. Una autèntica presa de pèl (una més).

El Departament té la responsabilitat de planificar i dotar dels recursos i les eines necessàries per possibilitar la implementació d'aquestes mesures a tots els centres educatius. No ho fa! Simplement diu que s'ha de fer... sense crear la infraestructura necessària i imprescindible per portar-ho a terme.

No només és quelcom grotesc, sinó que a més crea més frustració i indefensió al col·lectiu docent que fa temps que es veu ofegat, incapaç de donar resposta a unes necessitats del sistema i del context educatiu, que cada cop són més paleses i evidents.

**QUÈ DEMANEM DE FORMA URGENT USTEC·STE_s ?
QUINS SÓN ELS PILARS, LES EINES, ELS RECURSOS, EL MODEL ORGANITZATIU I FUNCIONAL... NECESSARIS, PREVIS I IMPRESCINDIBLES PER PLANIFICAR I IMPLEMENTAR LES MESURES I SUPORTS UNIVERSALS?**